

89. Cigánd határa

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Ő, Sza, Á, Kk

2007. április 16–17-én helyszíni szemléket végeztünk a tervezett tározó DK-i területén, a „B” szakasz tározót a Tiszával összekötő vezérárok, annak töltései és további új anyagnyerő-helyek területén.

Diós-dűlő: A vezérárok nyomvonalán, a korábbi szemlék során fedett dűlőben egy a környezetéből 1–1,5 m magas dombon intenzív császárkori és őskori lelőhelyet találtunk. A homokdombon viszonylag nagyszámú felszíni leletet gyűjtöttünk. A lelőhely teljes mérete 240×100 m-es É–D-i domb, de a központi részét egy nagyobb területen korábbi homokbányászások elpusztították. A homokbánya megmaradt pillérein és falának metszetén több gödör beásásának profilja is látszott. A lelőhely pereme bolygatatlan, szántott felszínű. A cigándi tározó tervezett vezérárka azonban érinti a lelőhelyet, elsősorban a már bolygatott területét, de kisebb részben a még érintetlen részét is.

A13 anyagnyerő: Egy a környezetéből 2–3 m-re kiemelkedő markáns, 280×140 m-es É–D-i dombot érint. Ez jelenleg gyepvel fedett, de több állattúrásban is sikerült viszonylag jelentős számú Árpád-kori, késő középkori és őskori kerámiatöredéket is gyűjteni. A leletek intenzív lelőhelyre utalnak. Megjegyzendő ugyanakkor, hogy a lelőhely közelében Bodó, illetve Bodóháza földrajzi helynévadatok ismertek, amelyek elpusztult középkori faluhelyre utalhatnak.

SZÖRÉNYI GÁBOR ANDRÁS

90. Csaroda, Palaica

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) B

2007. december 13-án helyszíni szemlét végeztünk a település külterületén, a Palaica nevű határrészben, az ún. Bence-háttól délre. A jelenleg is homokbányászással bolygatott terület egy fiatal almáskertben található, melyet a helyiek Rókalyuknak neveznek.

A bejelentő elmondása szerint korábban a leszakadó part oldalából nagy mennyiségű kerámiát lehetett összeszedni, és megfigyelhető volt a lelőhely rétegződése is. Jelenleg azonban moha és avar fedte, ezért csak kevés késő bronzkori felsőszőcsi(?) kultúrák kerámiát és obszidiánszilánkot gyűjthettünk. A lelőhely az egykori Bence-patakhoz tartozó hurok K-i végétől közvetlenül D-re, a Csaroda–Fejércse műútból Ny-ra leágazó dűlőúttól É-ra, mintegy 100 méterre húzódik.

Munkatársak: Gál Balázs, Mester Andrea.

PINTYE GÁBOR

91. Csataszög határa

(Jász-Nagykun-Szolnok megye) B, Sza, Á

2007. április 6–8. között terepbejárást végeztünk Dobapuszta és Kótelek között. Hunyadfalva és Dobapuszta között, a főcsatorna K-i partján két lelőhelyet azonosítottunk (29., 30. lh.), melyek közigazgatásilag már

Csataszög településhez tartoznak. A lelőhelyeken kora/középső bronzkori, szarmata és Árpád-kori településnyomokat rögzítettünk.

A leletek a Damjanich János Múzeum gyűjteményébe kerültek.

Munkatársak: Bartus Dávid, Váczi Gábor és György László régészek, Dankó Szabolcs fotós.

KOVÁCS KATALIN

92. Császár, Koporsó-tető

(Komárom-Esztergom megye) Á

A Kuny Domokos Múzeum 2007. október 1–31. között ásatást folytatott a lelőhelyen.

Két szelvényt nyitottunk, melyekben Árpád-kori gödrök és árkok részletei kerültek elő. Betöltésükben nagy számban találtunk cserépbogrács-töredékeket, valamint hullámvonallal, csigavonallal és körömben nyomással díszített kerámiatöredékeket. Megtaláltuk a 2006-ban felszínre került járósínt két szélét is.

PETÉNYI SÁNDOR

93. Császló határa

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) U, R, B, Szk, Sza

A részletes tanulmányt lásd a kötet 85. oldalán!

PINTYE GÁBOR

94. Csenger határa

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) B, Sza, Á

2007. december 3-án és 5-én terepbejárást végeztünk a nyíregyházi Jósza András Múzeum és a Szatmárnémeti (Satu Mare) Múzeum együttműködésével létrejött program keretében Csenger város közigazgatási határának déli részén.

Recsege-domb: Ebben a határrészben, a városból D felé kivezető mezőgazdasági úttól Ny-ra 320, az almástól D-re 100 méterre találtuk meg az 1. sz. lelőhelyet, melyen császárkori edénytöredékeket gyűjtöttünk. A korábban ismertté vált¹¹ telepnyom kiterjedése É-i, D-i és Ny-i irányban is jelentősen nőtt.

A szilárd burkolatú útból K-re leágazó út és az ez által bezárt szögben azonosítottuk a 2. sz. bronzkori és Árpád-kori cserepekkel mutakozó lelőhelyet. A már szintén ismert helyszínen Márton Árpád korábban Ny–K tájolású, melléklet nélküli sírokat lelt, és egy téglasort vágott át. Később Fábián László csengeri múzeumigazgató Árpád-kori pénzt és egy hajkarikát talált a szántásban, és a vízelvezető árok rézsűzésekor.¹²

A K-re leágazó dűlőúttól D-re mintegy 20 méterre, a magyar–román országhatártól 100 méterre Ny-ra találtuk meg a 3. sz., gyér őskori és újkori anyaggal jelentkező ÉK–DNy irányú lelőhelyet.

¹¹ Csenger 2. lelőhely: JAM RégAd 99.11

¹² JAM RégAd.: 2002.233. és Csenger 1. lelőhely: 99.11.